

Eesti Komitee
KOOLIDE TOETUSKAPITAL
Smålandsg.42 III
STOCKHOLM
Postgiro 19 74 45

PEDAGOGIKA
ARHIIVMUUSEUM
FOND K 43791-106

747
Stokholmis 30. märtsil 1950.

Lugupeetud

Eesti Kirjastus "ORTO" juhataja
härra Andres Laur,

Pagulaspölvie pikenemisega muutub üha aktuaalsemaks eesti noorte kasvatamine rahvuslikus vaimus ja eesti keelse õpetuse andmine, et meie noorus kaotsi ei läheks meie rahvale, et meie noorus püsiks eesti keele ja eesti raamatu kaudu eesti kultuuri mõjupiirkonnas. Eestlaskonnal laialipaisatuna üle maailma on väga raske normaalsete eesti koolide käigushoidmine, sellepärast tuleks kasutada päämiselt kaht teed noortele rahvusliku kasvatuse andmiseks: koduõpetuse ja täienduskoolide ning pühapäevakoolide kaudu. Eesti Komitee Koolitoimikond Rootsis on välja arendanud pagulasolukorras sobiva koolitüübi - eesti täienduskooli, kus õpetatakse 1-2 korda nädalas eesti keelt, eesti ajalugu, eesti maateadust ja eesti laulu.

Et käigus hoida Rootsi eesti pagulas-konnas loodud eesti koolide võrku ning siin muretsetud kogemusi ja materjale vahendada ka eestlastele mujal, selleks tuleb teha pidevaid jõupingutusi majanduslike vahendite hankimisel Eesti Koolide Toetuskapitalile, mille ülesandeks on eesti koolide toetamine ning koolide organiseerimise finantseerimine.

Et ühisel jõul seda meie rahvuse püsimise seisukohalt esmajärgulist ülesannet täita, selleks julgeme pöörduda Teie poole palvega, et Teie määraksite võimaluste piirides omapoolse toetuse Eesti Koolide Toetuskapitalile.

Kooliaasta lõpuleel on tekkinud meil tõsisid raskusi koolitöö lõpule viimiseks majanduslikel põhjustel. Arvestades Teie suuri teeneid eesti kultuuri säilitamisel ja Teie poolt antud 3000:- kroonist toetust eesti koolidele kaks aastat tagasi, mida tänuga on kviteerinud kogu eesti pagulasavalikkus, julgeme loota Teie töhusale toetusele ka tänavu. Meeleldi teeksime Teie toetusandmise otsuse teatavaks avalikkusele ka ajakirjanduse kaudu, et kinnitada Eesti Kirjastus "ORTO" ja eesti kooli koostööd eesti kultuuri säilitamise ühiste ülesannete täitmisel.

Eesti Koolide Toetuskapitali nimel

H.. Mark
Koolitoimikonna esimees

148

Lisa:

Informatsiooniks teatame, et Rootsi eesti pagulaskonnas praegu töötavad järgmised koolid:

Algkoolidest jätkavad tööd eesti aglkoolid Stokholmis ja Hälsingborgis. Stockholmi algkool algas tegevust viis aastat tagasi 33 õpilasega. Tänapäev on õpilaste arv tõusnud 225-le.

Eesti täienduskooli töötab käesoleval aastal 38 kohas.

Alg- ja täienduskoolides Rootsis õppis möödunud aastal kokku 1270 õpilast.

Stockholmi Eesti Gümnaasium jätkab tööd öhtugümnaasiumina kolme klassiga.

Eesti keele õpetust on korraldatud rootsi keskkoolides ja gümnaasiumides õppivatele eesti õpilastele Stokholmis, Lundis, Hälsingborgis, Norrköpingus, Göteborgis, Uppsalas ja Köpingis. Nende kursuste töö jätkub ka eeloleval aastal.

Eesti Korrespondents-Instituut jätkab tööd kõigi seniste kursustega.

Eesti Koolide tegevust Rootsis juhib Eesti Komitee Koolitoimkond koosseisus: esimees õpet.H.Mark, liikmed - koolide peainspektorid M.Raud ja Joh.Aavik, koolide inspektorid H.Rajamaa, P.Raska, H.Summer, vikaarpiiskop J.O.Lauri, dir. H.Jänes, õpetajad Helmi Eller, E.Saare, EESTI ABI Noortekeskuse sekretär H.Jõe, dr.M.Kleitsman, dr.A.Proos ja mag. E.Laid.

Meie paguluses ei või unustada, et meie iseseisvuse-võitluse nurgakiviks on e e s t i k o o l !

Informatsiooniks testame Teile, et Rootsi eesti pagulaskonnas praegu töötava järgmised koolid:

Algkoolidest jätkavad tööd eesti algkoolid Stokholmis ja Helsingborgis. Stokholmi algkool algas tegevust viis aastat tagasi 33 õpilasega. Tänavu on õpilaste arv tõusnud 270-le.

Besti täienduskooli töötub käesoleval aastal 39 kohas.

Alg- ja täienduskoolides Rootsis õppis möödunud aastal kokku 1200 õpilast.

Stokholmi Besti Gümnaasium jätkab tööd öhtugümnaasiumina kolme klassiga.

Besti keele õpetust on korraldatud rootsi keskkoolides ja gümnaasiumides õppivatele eesti õpilastele Stokholmis, Lundis, Helsingborgis, Norrköpingis, Göteborgis, Uppsalas ja Köpings. Nende kursuste töö jätkub ka eeloleval aastal.

Besti Korrespondents-Instituut jätkab tööd kõigi seniste kursustega.

Rootsis on senini ilmunud järgmised õpikud:

J.Aavik: Aabits ja lugemik
H.Rajamaa: Aabits ja emakeele lugemik
Luur-Arumäe: Usuõpetus algkoolile I
Luur-Arumäe: Usuõpetus algkoolile II
H.Jänes: Meie emakeel I
H.Jänes: Meie emakeel II
H.Jänes: Meie emakeel III
H.Rajamaa: Besti lugemik I
H.Rajamaa: Besti lugemik II
J.Aavik: Kooli leelo I
J.Aavik: Kooli leelo II
J.Aavik: Kooli leelo III
A.Leht: Besti Maastadus algkoolile
H.Jänes: Grammatika gümnaasiumile I
H.Jänes: Tuulekannel (luulepõimik)

Besti Koolide tegevust Rootsis juhib Besti Komitee Koolitoimikond koosseisus: esimees õpet. H.Mark, liikmed - koolide peainspektorid M.Raud ja Joh.Aavik, koolide inspektorid H.Rajamaa, P.Haska, H.Summer, vikaarpiiskop J.O.Lauri, dir. H.Jänes, õpetajad Helmi Eller, E.Saare, BESTI ABI Noortekeskuse sekretär H.Jõe, dr.M.Kleitsman, dr. A.Proos ja mag. E.Laid.

Meie paguluses ei või unustada, et meie

iseseisvuse-võitluse nurgakiviks on e e s t i k o o l !